

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Облік зовнішньоекономічної діяльності»

на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс
Освітня програма/спеціалізація	Облік і аудит
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Артюх-Пасюта Олена Василівна

к.е.н.,

доцент бухгалтерського обліку і аудиту, доцент

Контактний телефон	+38-099-728-76-30
Електронна адреса	ev10111988@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.buhoblic.puet.edu.ua/forstd.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 09.00-16.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування знань та практичних навичок щодо специфіки бухгалтерського та податкового обліку операцій при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності суб'єктами господарювання та відображення у фінансовій звітності результатів їх здійснення.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.).
Форми та методи навчання	Лекція, лекція-візуалізація, обговорення, дискусії, презентації, методи усного контролю і самоконтролю, індивідуальне опитування та робота в міні-групах, аналіз ситуації та інші.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: ПМК.
Базові знання	Наявність широких знань з документального оформлення господарських операцій, обчислення податків та зборів, застосування податкових пільг, складання фінансової звітності, формування стратегії розвитку підприємства.
Мова викладання	Українська.

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК03. Здатність працювати в команді. ЗК04. Здатність працювати автономно. ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення. СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.	ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень. ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Облік валютно-фінансових та експортно-імпортних операцій		
Тема 1. Предмет, завдання, загальнотеоретичні і специфічні основи дисципліни	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Опрацювати законодавчі, нормативно-правові акти, рекомендовані викладачем за темою
Тема 2. Основні положення міжнародних контрактів та особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Опрацювати законодавчі, нормативно-правові акти, рекомендовані викладачем за темою
Тема 3. Облік валютно-фінансових операцій у ЗЕД	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Опрацювати законодавчі, нормативно-правові акти, рекомендовані викладачем за темою
Тема 4. Загальні вимоги до експортно-імпортних операцій	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування поточна модульна робота	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Опрацювати законодавчі, нормативно-правові акти, рекомендовані викладачем за темою
Тема 5. Облік експортних операцій	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Опрацювати законодавчі, нормативно-правові акти, рекомендовані викладачем за темою
Тема 6. Облік імпортних операцій	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Опрацювати законодавчі, нормативно-правові акти, рекомендовані викладачем за темою
Модуль 2. Особливості обліку зовнішньоекономічних операцій у підприємствах з іноземними інвестиціями		
Тема 7. Облік бартерних (товарообмінних) операцій та операцій з давальницькою сировиною	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Опрацювати законодавчі, нормативно-правові акти, рекомендовані викладачем за темою
Тема 8. Особливості обліку інших зовнішньоекономічних операцій	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Опрацювати законодавчі, нормативно-правові акти, рекомендовані викладачем за темою
Тема 9. Розкриття інформації про зовнішньоекономічні операції у звітності підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Виконати розрахункове завдання для самостійної роботи. Опрацювати законодавчі, нормативно-правові акти, рекомендовані викладачем за темою

Інформаційні джерела

1. Дашутіна Л. О. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посіб. Суми : СНАУ, 2024. 157 с.
2. Дунська А. Р., Жалдак Г. П., Бондар В. Ю. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч.-метод. комплекс. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 63 с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств : навч. посіб. ; за ред. Козака Ю. Г., Сукач О. О., Бурлаченко Д. М. К : ЦУЛ, 2020. 268 с.
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999р. № 291 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив зміни валютних курсів» : наказ Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text>.
6. Новак В. О., Мостенська Т. Л. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посіб. К. : Кондор, 2024. 494 с.
7. Митний кодекс України : кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495–VI URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
8. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства : конспект лекцій ; уклад. : З. В. Григорова. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 174 с.
9. Панасюк В., Ткачук І. Організація обліку зовнішньоекономічної діяльності в умовах повномасштабної війни. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 2024. № 328(2). С. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-328-50>
10. Податковий кодекс України : кодекс України від 2.12.2010р. № 2755–25 VI URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
11. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999р. № 291 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557>.
12. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.
13. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.
14. Рудницький В. С., Бачигський В. В., Хомедюк В. О., Боровик О. М. Облік зовнішньоекономічної діяльності : підручник. Львів : Магнолія 2006, 2021. 280 с.
15. Танасієва М. М. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Чернівці : Технодрук, 2021. 100 с.

Пакет програмних продуктів Microsoft Office

Дистанційний курс з навчальної дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності» розміщено у програмній оболонці Moodle на платформі Головного Центру дистанційного навчання ПУЕТ (<https://el.puet.edu.ua/>).

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу: <http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-1.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти:

http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості: <http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в режимі он-лайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час проведення занять.

Кодекс честі студента: http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність:

http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадкам академічного плагіату:

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах вищої освіти: https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти:

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти: <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про Правила вирішення конфліктних ситуацій у Полтавському університеті економіки і торгівлі: <http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravy-la-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену:

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції: <http://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу. З метою покращення психологічної підтримки учасників освітнього процесу функціонує:

Положення про студентського омбудсмена: http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro_studentskogo_ombudsmena.pdf

Положення про психологічну службу Полтавського університету економіки і торгівлі: <http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-psyhologichnu-sluzhbu-puet.pdf>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-6): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 бала); обговорення матеріалу занять (8 бала); виконання навчальних завдань (8 бала); завдання самостійної роботи (8 бала); тестування (8 бала); поточна модульна робота (12 балів)	60
Модуль 2 (теми 7-9): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (5 бала); обговорення матеріалу занять (5 бала); виконання навчальних завдань (5 бала); завдання самостійної роботи (5 бала); тестування (5 бала); поточна модульна робота (10 балів)	40
Разом (ПМК)	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни